

PALOMA

Cees van den Berg

Paloma

LEMNISCAAT ROTTERDAM

Van Cees van den Berg verschenen bij Lemniscaat:

Gevonden
Lotje Later

© 2021 Cees van den Berg

Omslag en illustraties: © 2021 Monique Dozy

Boekverzorging: Eveline Verburg

Nederlandse rechten Lemniscaat b.v., Vijverlaan 48,

3062 HL Rotterdam, 2021

ISBN 978 90 477 1353 1

NUR 283

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, geluidsband of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Druk- en bindwerk: Wilco, Amersfoort

Dit boek is gedrukt op milieuvriendelijk, chloorvrij gebleekt en verouderingsbestendig papier en geproduceerd in de Benelux, waardoor onnodig en milieuverontreinigend transport is vermeden.

Kijk voor spelletjes, lessuggesties en meer op:

www.lemniscaat.nl

‘Papa, je kunt alle alcohol in de wereld opdrinken, maar daar krijgen we mama niet mee terug.’

Ik zet mijn handen in mijn zij en kijk streng naar m’n vader, die total loss op de bank in de woonkamer ligt. Rechts heeft hij zijn sok en schoen uitgetrokken. Links is hij niet verder gekomen dan het losmaken van zijn veter.

Ik schraap m’n keel en zet mijn voeten steviger op de grond. Dat heb ik van m’n moeder geleerd: die had er altijd veel succes mee. Mijn vader reageert niet. Hij weet waarschijnlijk niet eens dat de wereld bestaat. Ik zucht, haal mijn schouders op, raap de lege bierflesjes van de grond en zet ze op de eettafel. Mijn vader bromt iets, hoest en draait zich op zijn andere zij. Hij trekt de plaid verder over zich heen.

‘Hoe laat was je thuis vannacht?’

Gebrom van onder de plaid.

‘Of moet ik vragen: vanochtend?’

Stilte.

Er rommelt iemand aan de voordeur. De klep van de brievenbus valt dicht. Ik draai me om en ren naar de hal. Op de deurmat ligt een lichtgrijze envelop. Ik raap hem op en kijk naar de afzender. W.I.S.E.

Mijn hele lijf begint te gloeien. Met een ruk scheur ik de envelop open en ik lees de brief. Mijn hart gaat als een bezetene tekeer. Ik kus de brief en gooi m’n handen in de lucht.

‘YES!’ Ik hol de trap op en ren mijn kamer in. Lang-uit laat ik me op mijn bed vallen en lees de brief opnieuw. En nog een keer. En nog een keer. Ik kan er geen genoeg van krijgen.

Ik ga rechtop zitten, pak m’n telefoon, doe m’n oortjes in, zoek en tik op het scherm. Muziek zweeft m’n oren binnen. *Air* van Johann Sebastian Bach. Ik ben gek op dit nummer en neurie luid de melodie mee. Langzaam dein ik op het tempo. Van Bach word ik blij. Beter kun je je oren niet verwennen.

Ook als ik verdrietig ben, helpt deze muziek.

Toen mijn moeder een jaar geleden overleed heb ik *Air* op repeat gezet en drie dagen lang laten draaien. Mijn verdriet werd er niet minder om, maar was beter te verdragen.

Ik heb een plan. De brief die ik net heb gekregen, heeft daar alles mee te maken. Een aantal weken terug heb ik me via internet ingeschreven en een test ingevuld om een uitnodiging te krijgen voor de Big Wise Day. In Amerika bestaat een instituut dat *World Institute for Science & Evolution* heet: W.I.S.E. Dat zoekt over de hele wereld naar wetenschappelijke ideeën, vooral wiskundige. Die kopen ze dan van je. En ik heb zo’n idee.

Mijn plan is om met dat idee in één klap steenrijk te worden, waarna ik al onze problemen kan oplossen.

Er wordt op mijn slaapkamerdeur geklopt. Ik doe m’n oortjes uit.

‘Paloma?’ klinkt het zacht.

‘Papa, kom binnen.’

De deur draait open en mijn vader staat in de opening. Jelle heet hij. Jelle Klein. Hij ziet eruit alsof hij door een wasstraat is gereden. Zonder auto.

‘Het spijt me, lieverd.’

‘Weet ik, pap. Als je je net zo ellendig voelt als je eruitziet, dan heb je een zware nacht gehad.’

Mijn vader komt de kamer binnen en gaat naast me op bed zitten. Hij slaat zijn arm stevig om me heen.

‘Je stinkt naar de drank, pap.’

‘Dit was de laatste keer. Ik beloof het. Vanaf vandaag...’

‘... wordt alles anders. Ik weet het, papa. Dat hoorde ik het afgelopen jaar een paar keer per week.’

Mijn vader laat zijn hoofd hangen.

‘Mama zou je gedrag nooit goedkeuren. Hoe verdrietig je je ook voelt,’ zeg ik een beetje streng.

‘Je moeder was een taaie. Net als jij. Dat is een eigenschap, dat kun je niet leren.’

‘Onzin, pap. Kanker verslaan is niet te leren. Nog niet. Maar je kunt echt je eigen leven in de hand houden. Er zijn onderzoeken...’

‘Kom nou niet met je onderzoeken aan, Paloma. Je lijkt te veel op je moeder. Die had ook altijd cijfers en grafieken klaar.’

‘Meten is weten.’

‘Nou, meet dan maar eens waarom mijn hart zo’n pijn doet. Waarom ik je moeder zo verschrikkelijk mis. Waarom zij ziek is geworden en niet ik. Waarom jij...’

Ik draai me om en pak m’n vader beet. Hij stopt met ratelen. Mijn vader zit na het verlies van mijn moeder met zijn hart in de knoop. Hij voelt zich schuldig en blijft maar herhalen dat alles zijn fout is. Dat gevoel heb ik soms ook. Dan doet alles zeer van schaamte. Van schuldgevoel. Maar dat klopt natuurlijk niet. Waarom zou ik of mijn vader zich schuldig moeten voelen? Mijn moeder was ziek en dat is niemands schuld. Niemands!

Zwijgend zitten we samen op bed. Wang tegen wang.
'Heb je zin in pannenkoeken?' vraagt m'n vader na
een tijdje.

'Ja. Lekker.'

'Zullen we dan naar beneden gaan?'

'Nog heel even,' zeg ik.

Stil blijven we zitten.

'Ik wou dat ze hier was,' zegt m'n vader.

'Maar dat is ze ook. Elke dag, elk uur, elke seconde.
In ons hoofd, ons hart, ons leven. En ze lacht naar ons.'

'Denk je?'

Ik knik met mijn hoofd naar links. Mijn vader kijkt
mee. Vanaf het nachtkastje kijkt mijn moeder, Anna
Foster-Klein, ons met een stralende lach aan. Om haar
hoofd zit een paarse houten lijst.

$\sqrt[3]{\alpha}$
2 \leftrightarrow

‘Ik kan het nog niet bewijzen, pap, maar niemand bakt zulke lekkere pannenkoeken als jij.’

Ik sta naast mijn vader met een bord in m’n handen. Hij neemt de pan van het vuur.

‘Komt-ie! Hopla.’ Hij gooit de pannenkoek vanuit de pan omhoog. De pannenkoek maakt een driedubbele flipflap en valt precies op mijn bord.

‘Jammie!’ roep ik.

‘Eet smakelijk!’

Ik ga aan tafel zitten en snuif de geur van de verse pannenkoek op. ‘Heerlijk, pap. Dank je wel.’

Mijn vader schuift een pannenkoek met kaas en salami op z’n bord en komt bij me aan tafel zitten. Hij strooit er een klein beetje poedersuiker over, snijdt een flink stuk af en propt het in zijn mond. We genieten.

‘Ik heb goed nieuws gehad van het W.I.S.E.’

‘De wie?’

‘Het W.I.S.E. Het World Institute for Science & Evolution.’

‘En waar kennen we dat van?’

‘Dat is een internationaal instituut, dat op zoek is naar nieuwe ideeën. Veel op het wiskundige vlak.’

‘Vertel.’

‘Het hoofdkantoor zit in New York. Elk jaar organiseren ze ergens in de wereld een Big Wise Day, een soort grote wiskundedag. En nu komen ze naar Nederland. Je moet je eerst aanmelden en aangeven waar je idee over

gaat. Verder moet je een test invullen zodat ze kunnen zien welk niveau je hebt. Als ze geïnteresseerd zijn, word je uitgenodigd voor de Big Wise Day.'

Ik neem een grote hap van m'n pannenkoek.

'Ik hoef het denk ik niet te vragen maar ik doe het toch. Hoe was je test?'

'Alle zestig vragen goed. Een makkie.'

'Of ik je moeder hoor praten. En welk idee ga je indienen?'

'Ik heb een formule om de algoritmen van computerprogramma's zo aan te passen dat ze beter en sneller werken. Wat ook een enorme besparing aan energie oplevert.'

Mijn vader schudt met zijn hoofd. 'Je moeder zou trots op je zijn.' Hij gniffelt.

Ik moet zwaar slikken. Hij weet niet dat dit idee afkomstig is van mijn moeder. En wat ik ook niet vertel, is dat internetbedrijven met dit idee sneller nieuwe klanten kunnen vinden en daardoor veel meer kunnen verdienen. En dat dat de reden is waarom mijn moeder dit idee nooit heeft gebruikt.

Zij vond het verschrikkelijk dat we waardevolle grondstoffen gebruikten om er waardeloze gebruiksvoorwerpen van te maken. Ladezooi noemde zij dat. Troep die je niet nodig hebt, misschien één keer gebruikt en daarna voor eeuwig in de la of kast belandt. Mijn moeder was fan van internet. Als gratis kennisdeelplatform. Totdat de commercie en de sociale media het overnamen. Wat overbleef was een strontput die naar roosjes rook. Haar woorden, maar zo denk ik er ook over. En niet alleen ik.

Dat ik haar idee toch ga gebruiken om er een hoop geld mee te verdienen zit mij heel erg dwars. Ik voel het soms in mijn maag, maar ik kan niet anders. Ik kan

geen andere oplossing meer verzinnen om mijn vader te helpen. Ik denk, en hoop, dat mijn moeder het begrijpt en mij vergeeft dat ik haar idee op deze manier gebruik.

‘En ze weten dat je elf jaar bent?’

O ja, ik ben ook wat creatief met m’n geboortjaar geweest. Ik laat een keelgeluidje horen dat je kunt opvatten als ja, maar ook iets anders kan betekenen.

‘Tjonge,’ zegt mijn vader.

‘De Big Wise Day is over twee weken in Amsterdam,’ zeg ik.

‘Moet ik je brengen?’

‘Ja, graag.’

‘Deal.’

Ik ben blij. Als ik mijn vader aan de afspraak blijf herinneren, is de kans groot dat hij dagen voor die tijd nuchter blijft. Hij moet tenslotte rijden. En hij is nog nooit dronken in een auto gestapt.

‘Wat win je er eigenlijk mee?’ vraagt mijn vader.

‘Een briljant idee levert zeker miljoenen op,’ zeg ik tussen het kauwen door.

‘Wat? Hoeveel?’

‘Miljoenen.’

‘Zoveel geld voor een idee?’

‘Pap, voor veel mensen is wiskunde geen grap. Dat is heel serieus.’

‘Ik weet het, lieverd. Dat zei je moeder vaak genoeg. Maar miljoenen?’

‘O, ik heb aan één miljoen meer dan genoeg.’

‘En dat ga jij winnen?’

‘Dat ga ik winnen. Want volgens mij kunnen we dat geld heel goed gebruiken.’

‘O?’

Mijn vader kijkt beschaamd weg. Ik leg mijn hand

boven op zijn hand en aai erover. Het duurt even maar dan kijkt hij mij aan, slaat met zijn handen op tafel, staat op en geeft me een dikke zoen op m'n hoofd.

‘Wie lust er nog een overheerlijke pannenkoek?’

‘Ik ken iemand,’ zeg ik en ik steek mijn vork in de lucht.

Mijn vader giet lachend pannenkoekbeslag in de hete pan. De heerlijke geur verspreidt zich door de keuken.

‘Daar komt nog een fan,’ zegt hij.

Ik kijk op. ‘Hé, Napoleon! Ik dacht al, waar blijf je?’ Het laatste stuk pannenkoek prik ik van mijn bord. Ik leg het op een schoteltje en zet het naast mijn stoel op de grond. Napoleon ruikt eraan en eet met één hap het schoteltje leeg. Hij laat een klein boertje.

‘Weer een tevreden klant, papa.’